

Posłaniec św. Brunona

Nr 250

18 grudnia 2016

Gazetka parafii p.w. św. Brunona Bonifacego z Kwerfurtu w Łomży

Boże Narodzenie w polskiej rodzinie

Święta Bożego Narodzenia od najdawniejszych lat przeżywane są w niecodziennej atmosferze i towarzyszy im wiele zwyczajów, bodaj najwięcej ze wszystkich innych świąt. Zamykają adwentową tęsknotę za Zbawicielem i pozwalają radować się Jego przyjściem na świat. W Wigilię wczesnym rankiem kto tylko może, idzie na Roraty. W nielicznych parafiach wprowadzony jest zwyczaj, że na ostatnie Roraty dzieci przynoszą małe figurki Dzieciątka Jezus, które kapłan błogosławi, a dzieci ustawiają je w szopkach w domach rodzinnych. Świąteczne zwyczaje w wielu rodzinach są troskliwie pielęgnowane i przekazywane z pokolenia na pokolenie.

Wigilia to spotkanie w gronie ściśle rodzinnym. W Wigilię przynoszono do domu sianko na stół wigilijny i snopy zboża, które ustawiano w kątach pokoju. Rano gospodarz domu przynosił choinkę, która jest nieodłącznym elementem świąt. Stroili ją zwykle dzieci. Zwyczaj ustawiania zielonego drzewka w domu pochodzi prawdopodobnie z Alzacji, z ok. 1495 r. Początkowo ubierano je tylko jabłkami na pamiątkę zakazanego owocu z rajskiego drzewa. Również przygotowaniu wieczerzy wigilijnej towarzyszy od najdawniejszych czasów specjalna obrzędowość, przygotowuje się oczywiście pokarmy postne. Potraw jest wiele, przynajmniej siedem - do dwunastu. Spożywanie wieczerzy wigilijnej rozpoczynano, gdy na niebie pojawiła się pierwsza gwiazda, zwana gwiazdą Betejemską. Powszechnie podtrzymywany jest zwyczaj, że zostawia się jedno miejsce wolne przy stole dla przygodnego gościa. Zofia Kossak-Szczucka pisze w Roku Polskim: „Ktokolwiek zajdzie w dom polski w święty wigilijny wieczór, zajmie to miejsce i będzie przyjęty jak brat. Raz w roku, w ciągu paru godzin, społeczeństwo uświadamia sobie przez ten zwyczaj, jakim rajem byłby świat, gdyby prawa wigilijnej wieczerzy rządziły nim stale”. Zostawiano też jedno miejsce dla tych, którzy odeszli z rodziny. Głównym elementem wieczerzy wigilijnej jest biały opłatek, którym dzieli się wszyscy domownicy i składają sobie życzenia. W niektórych parafiach, zwłaszcza wiejskich, jest zwyczaj, że opłatek kolorowy przeznaczony jest dla zwierząt. Świętowaniu Bożego Narodzenia towarzyszyło także wiele obyczajowych zakazów, a to w trosce o dobre duchowe ich przeżywanie. Nie wolno było wykonywać żadnych prac, stukać, hałasować, nie wolno było nawet położyć się spać w ciągu dnia, urządzać hucznych zabaw. W niektórych miejscowościach był zwyczaj, że nie palono światła wieczorem i nie rozpalano ognia w piecu. W innych nawet posiłki przygotowywane były na wszystkie dni świąteczne, by tych prac uniknąć w święta. Centralnym punktem wieczoru wigilijnego jest udział w Mszy św. zwanej Mszą pasterską albo Pasterką. Młodzież, która nie brała udziału w Pasterce, wykorzystywała nieobecność gospodarzy i wyczyniała różne żarty. Z zabudowań gospodarskich wyciągano sprzęt rolniczy i ustawiano pod oknami albo nawet na dachu stodoły, zdejmowane były bramy, malowano wapnem okna i barykadowano drzwi. Najwięcej takich figli płatano w rodzinach, gdzie były dorastające dziewczęta. Pięknym zwyczajem było postawienie szopki ze śniegu pod oknami dziewczyny. Ze świętami Bożego Narodzenia i Wigilią związanych jest bardzo wiele przysłów i ludowych zwyczajów, które są pielęgnowane w wielu rodzinach. Świętowaniu już od Wigilii towarzyszyło śpiewanie kolęd i pastorałek. Nieodłącznym zwyczajem świąt są kolędnicy. W niektórych parafiach kolędnicy chodzili już w wieczór wigilijny. Kolędowanie nazywane było także szczodrakami. W innych parafiach kolędnicy składali życzenia świąteczno-noworoczne, chodząc od domu do domu. Chodzili z gwiazdą, z Turoniem, niekiedy nawet wystawiając krótkie jasełka w każdym gospodarstwie.

Ewangelia wg Św. Mateusza (Mt 1, 18-24).

Z narodzeniem Jezusa Chrystusa było tak. Po zaślubinach Matki Jego, Maryi, z Józefem, w pierw nim zamieszkali razem, znalazła się brzemienną za sprawą Ducha Świętego. Mąż Jej, Józef, który był człowiekiem prawym i nie chciał narazić Jej na zniesławienie, zamierzał oddalić Ją potajemnie. Gdy powziął tę myśl, oto anioł Pański ukazał mu się we śnie i rzekł: «Józefie, synu Dawida, nie bój się wziąć do siebie Maryi, twej Małżonki; albowiem z Ducha Świętego jest to, co się w Niej poczęło. Porodzi Syna, któremu nadasz imię Jezus, On bowiem zbawi swój lud od jego grzechów». A stało się to wszystko, aby się wypełniło słowo Pańskie powiedziane przez proroka: Oto Dziewica pocznie i porodzi Syna, któremu nadadzą imię Emmanuel, to znaczy „Bóg z nami”. Zbudziwszy się ze snu, Józef uczynił tak, jak mu polecił anioł Pański: wziął swoją Małżonkę do siebie.

* * * * *

„NIE BÓJ SIĘ”

„Nie bój się” – to pierwsze słowa Dobrej Nowiny wypowiedane przez Anioła do każdego, komu objawiono wieść o narodzeniu się Syna Bożego. Zachariasz, Maryja, Józef, pasterze – mają się nie bać, bo przecież rodzi się Bóg. W dniach poprzedzających Boże Narodzenie to radosne wezwanie jest skierowane i do nas.

Nie wszyscy przyjęli radosną nowinę o narodzeniu się Zbawiciela bez lęku. Pierwsze czytanie ukazuje tchórzliwego króla Achaza. Jego odpowiedź wydaje się pobożna – jakoby nie chciał on wystawiać Pana na próbę. W sercu jednak miał obmyślony plan bardzo daleki od Boga. W obliczu grożącego mu niebezpieczeństwa Achaz nie szukał ratunku u Pana, lecz zaczął zawierać rzekomo korzystne układy polityczne. **Ucieczka w świat własnych możliwości i ludzkich rozwiązań jest wyrazem braku wiary w moc i miłość Boga.** To zawsze wywołuje lęk.

Trudno sobie wyobrazić lęk, jaki mógł dotknąć Józefa. W krąg możliwych rozwiązań, jak chociażby oddalenie własnej małżonki, wszedł Anioł i przemówił: „Nie bój się”. Boży wysłaniec przypomniał mu przede wszystkim o tym, że jest potomkiem królewskim. Takiej osobie nie przystoi lęk. Więcej, „syn Dawida” musi ufać Bogu tak, jak to czynił jego świetlany przodek. Wtedy każda ciemność zostanie rozświetlona. Pan ponownie daje znak. Tym razem jest nim Emmanuel – Bóg z nami. Józef uwierzył i „wziął swoją Małżonkę do siebie”.

Nasze życiowe trudności mogą wywoływać lęki i niepokoje. Wówczas wszystko wydaje się spowite ciemnością, w której nie widać światła wyjścia. Pamiętajmy jednak o tym, że jest „Bóg z nami”. Zwłaszcza w takich chwilach.

* * * * *

**„Tam, gdzie jest matka, zawsze jest obecność i ciepło domu.
Tam, gdzie jest matka, bracia mogą się kłócić,
ale zawsze zwycięży poczucie jedności.
Gdzie jest matka, nie zabraknie walki o braterstwo”.**

Aniołowie

W wielu katolickich domach rodzice umieszczają nad łóżeczkiem syna lub córki obrazek Anioła Stróża. Zwykle przedstawiony jest on jako uduchowiona istota ze skrzydłami, strzegąca dzieci przechodzące przez rozwieszony nad przepaścią most. W kaplicy Najświętszego Sakramentu w katedrze plockiej aniołowie, ubrani w szaty liturgiczne, adorują Chrystusa. Na niejednym cmentarzu pograżeni w bólu rodzice na grobie swego dziecka umieszczają napis: „Powiększył grono aniołków”. Czy rzeczywiście zmarłe dziecko staje się aniołem? Kim są aniołowie? Co o nich wiemy? Czego na ich temat uczy Kościół? Słowo **anioł** pochodzi z języka greckiego (**angelos**) i oznacza **zwiastuna** albo **postańca**. Anioł to istota, która nie należy do świata ziemskiego, ale może kontaktować się z ludźmi i wywierać na nich wpływ. W Katechizmie Kościoła Katolickiego czytamy: „Jako stworzenia czysto duchowe aniołowie posiadają rozum i wolę: są stworzeniami osobowymi i nieśmiertelnymi. Przewyższają doskonałością wszystkie stworzenia widzialne” (KKK 330). **Jan Paweł II nauczał, że „stanowią one jak gdyby najbliższe środowisko Boga”** (katecheza z 9 lipca 1986 r.). Biblia wielokrotnie wspomina o udziale aniołów w najważniejszych momentach historii zbawienia. W Starym Testamencie anioł strzegł bram raju po opuszczeniu tego miejsca przez Adama i Ewę (*Rdz 3,24*); aniołowie objawiali prorokom wolę Boga (*Iz 6,6*; *Ez 40,3*) oraz głosili chwałę Stwórcy (*Iz 6,2*). W szczególności **mają oni zleconą troskę o ludzi**, o czym najwięcej mówi Księga Tobiasza. Psalmi wręcz zapewniają człowieka: „aniołom twoim rozkazałem... aby cię nosili na rękę, byś nie uraził o kamień swej nogi” (*Ps 91*). W Nowym Testamencie anioł zapowiedział Zachariaszowi niezwykle narodziny jego syna (*Lk 1,19*), zwiastował Maryi poczęcie Jezusa (*Lk 1,26*) i polecił Józefowi udać się do Egiptu, aby uchronić Dzieciątko przed zemstą Heroda (*Mt 2,13-19*). **Ewangelie mówią także o obecności anielskiej** podczas czterdziestodniowego postu Jezusa na pustyni (*Mt 4,11*), podczas modlitwy w Ogrójcu (*Lk 22,43*), przy grobie Zmartwychwstałego (*Lk 24,4*) i przy Wniebowstąpieniu (*Dz 1,11*). Wszyscy Ewangelisti zapisują też, że „Syn Człowieczy... przyjdzie w chwale Ojca swojego razem z aniołami świętymi” (*por. Mk 8,38*).

Z analizy tekstów biblijnych wynika, że aniołów jest wielu. Są oni „stworzeniami duchowymi, które nieustannie wielbłą Boga i służą Jego zbawczym zamysłom wobec innych stworzeń. (...) Współdziałają we wszystkim, co dla nas jest dobre. Otaczają Chrystusa, swego Pana, służą Mu w szczególny sposób w wypełnianiu Jego zbawczej misji wobec ludzi” (KKK 350, 351). Biblia wspomina o różnych grupach aniołów (chórach anielskich), wymieniając m.in. archaniołów, serafinów, cherubinów, moce, zwierchności albo panowania. Zapewne to zróżnicowanie wynika ze spełnianych przez nich funkcji. Łączymy się z nimi w uwielbieniu Boga podczas prefacji, śpiewając lub mówiąc: „Święty, święty, święty...”. Szczególną kategorię stanowią **aniołowie stróżowie**. Ich opieka nad ludźmi trwa od narodzenia aż do śmierci. Ta prawda wiary nie jest dogmatem, teologowie katoliccy uważają jednak, że jest wiarygodna oraz że można ją uzasadnić na podstawie Pisma Świętego (*Mt 18,10*) i Tradycji (*por. KKK 336*). Wielu z nich sądzi, iż nie tylko poszczególni ludzie, lecz również społeczności mają swoich aniołów - opiekunów. W kalendarzu liturgicznym święto Świętych Archaniołów Michała (którego imię oznacza „Któż jak Bóg”), Gabriela („Mocą moją Bóg”) i Rafała („Bóg uzdrawia”), przypada 29 września, a wspomnienie Aniołów Stróżów - 2 października. Aniołami nazywa Pismo Święte oraz Tradycja te czyste duchy, które – jak mówi Jan Paweł II - wybrały Boga w „podstawowej próbie wolności” (*Katecheza z 6 VIII 1986 r.*). Pismo Święte naucza bowiem również o aniołach zbudowanych przeciw Bogu, czyli szatanach (*Mt 25,41*; *2 Kor 12,7*; *Ap 12,7-9*). Poświęćmy im kolejną katechezę. Na koniec warto podkreślić, że z jednej strony aniołów nie można usunąć z Pisma Świętego, bo wtedy trzeba by - według słów Jana Pawła II - usunąć całe Pismo Święte, z drugiej nie należy ulegać pewnej współczesnej tendencji, która – choć sama w sobie dobra – zdaje się czasem banalizować kult aniołów przez mnożenie ich wizerunków, upodabianie ich do postaci dzieci itp. Małe dzieci, odchodząc z tego świata, „nie powiększają grona aniołków”, lecz jako osoby ludzkie - dzięki ofierze Jezusa Chrystusa Boga-Człowieka – wchodzą do grona zbawionych. Zapamiętajmy: Anioł to istota duchowa, która ma rozum i wolną wolę, ale nie ma ciała. Aniołowie zostali stworzeni przez Boga, aby nam pomagać. Naszymi szczególnymi opiekunami są aniołowie - stróżowie. Każdy człowiek ma swego anioła stróża, na którego pomoc może liczyć w trudnych sytuacjach życiowych.

Ogłoszenia DUSZPASTERSKIE

1. Coraz bliżej jest do uroczystości Narodzenia Pańskiego. W sobotę jest Wigilia, a potem kolejne świąteczne dni. Czy do ich przeżywania jesteśmy dobrze, po chrześcijańsku przygotowani? Narodzenie Dzieciątka Jezus powinniśmy świętować radośnie i z czystym sercem; przede wszystkim niech to będzie przeżycie religijne. Pamiętajmy, że Pan Bóg wkracza w naszą historię i przez to nadaje naszemu życiu Boży wymiar. Pamiętajmy, że Słowo, które stało się Ciałem, jest obecne pośród nas, zamieszkało między nami na zawsze.

2. Liturgiczny obchód pamiętki narodzenia Chrystusa rozpoczniemy od Pasterki, czyli Mszy Świętej sprawowanej o północy z soboty, 24 grudnia, na niedzielę, 25 grudnia. Wcześniej w naszych domach, wspólnotach rodzinnych zadbajmy o tradycyjną, chrześcijańską oprawę wigilijnej wieczerzy. Niech to będzie okazja, może jedyna w roku, do pojednania, zgody, wyciągnięcia przyjaznej dłoni do kogoś z bliskich, znajomych, w sąsiedztwie. Niech wigilijnej wieczerzy towarzyszy wspólna modlitwa, lektura fragmentu Pisma Świętego o narodzeniu Zbawiciela świata (obrzęd wigilii w dodatku), łamanie się opłatkiem, wspólny śpiew kolęd i pastorałek. Nie stawiamy na wigilijnym stole alkoholu i tradycyjnie zachowajmy też wstrzeźliwość od potraw mięsnych, choć post ten nie jest już obowiązkowy.

3. Przy wigilijnym stole pamiętajmy o ludziach biednych i samotnych. Utrwalone w naszej tradycji dodatkowe miejsce wcale nie musi pozostać puste. Niech czas Bożego Narodzenia będzie przepełniony chrześcijańską wzajemną życzliwością i dobrocią. Pamięcią obejmijmy również tych, którzy już od nas odeszli do domu Ojca, a żyli z nami, kochali nas i dla nas się trudzili.

4. W tym duchu przyjdźmy na Pasterkę do naszej parafialnej świątyni (od godziny 23⁰⁰ Wieczór kolęd). Tak czynili nasi ojcowie i my chcemy być wierni tej tradycji. Radośnie i we wspólnocie uczcijmy przychodzącego Pana.

5. Msze Święte w uroczystość Narodzenia Pańskiego (pierwszego i drugiego) dnia będą sprawowane o godz. 7⁰⁰, 9⁰⁰, 11⁰⁰, 13⁰⁰, i 18⁰⁰.

Wasz Proboszcz

Porządek nabożeństw w naszym kościele

Msze św.: w niedziele: 7⁰⁰, 9⁰⁰, 11⁰⁰, 13⁰⁰, 15⁰⁰, 18⁰⁰

w dni powszednie: 7⁰⁰, 18⁰⁰.

Kancelaria czynna Pn. – CzW. 8³⁰-10⁰⁰; Pt. i Sb. 16⁰⁰-18⁰⁰

Parafia Rzymско - Katolicka pw. św. Brunona Bonifacego z Kwerfurtu

ul. Wojska Polskiego 135, 18-400 Łomża

Konto: Bank Pekao SA 57 1240 1532 1111 0000 2055 6732

Proboszcz i kancelaria tel. 86 216 39 55, wikariat tel. 86 216 94 50

E'mail: brunon.lomza@gmail.com

strona internetowa: www.brunon.lomza.pl